

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Τμήμα
Αφερεγγυότητας

Τομέας Πρόληψης & Έγκαιρης Παρέμβασης

Ετήσια Έκθεση Προόδου Εφαρμογής των Διατάξεων του
Περί Αφερεγγυότητας Φυσικών Προσώπων (Προσωπικά
Σχέδια Αποπληρωμής και Διάταγμα Απαλλαγής Οφειλών)
Νόμου του 2015 (65(I)/2015)

Έτος 2023

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	Εισαγωγή	4
2.	Συνοπτική Παρουσίαση των Σχεδίων του Νόμου	5
(A)	Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής (ΠΣΑ)	5
(B)	Διατάγματα Απαλλαγής Οφειλών (ΔΑΟ)	9
3.	Πρόοδος Εφαρμογής των Διατάξεων του Νόμου	14
(A)	Πρόοδος Εφαρμογής των Διατάξεων του Νόμου Αναφορικά με τα Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής (ΠΣΑ)	14
(B)	Πρόοδος Εφαρμογής των Διατάξεων του Νόμου Αναφορικά με τα Διατάγματα Απαλλαγής Οφειλών (ΔΑΟ)	16
(Γ)	Ενδεικτικοί Δείκτες Επίδοσης/Απόδοσης ΠΣΑ και ΔΑΟ	18
4.	Προκλήσεις Κατά την Εφαρμογή του Νόμου και Ενέργειες Τμήματος Αφερεγγυότητας	20
5.	Συμπεράσματα	22

ΣΥΝΤΟΜΕΥΣΕΙΣ

ΤΑ	Τμήμα Αφερεγγυότητας
ΔΑΟ	Διάταγμα Απαλλαγής Οφειλών
ΠΣΑ	Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής
ΣΑ	Σύμβουλος Αφερεγγυότητας
ΛΕΔ	Λογικά Έξοδα Διαβίωσης
ΥΕΕΒ	Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας
ΚΠΟΣ	Κατάσταση Προσωπικών Οικονομικών Στοιχείων
ΜΕΔ	Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Τμήμα

Το Τμήμα Αφερεγγυότητας (ΤΑ) υπάγεται στο Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και συστάθηκε την 1η Ιανουαρίου 2020, σε συνέχεια της λήψης σχετικής Υπουργικής απόφασης στις 22 Μαΐου 2019. Με βάση τον περί του Τμήματος Αφερεγγυότητας και συναφών θεμάτων Νόμο του 2020 (Ν. 68 (Ι)/2020), καθορίστηκαν οι αρμοδιότητες και η λειτουργία του Τμήματος.

Σύμφωνα με το Νομικό και Ρυθμιστικό Πλαίσιο Αφερεγγυότητας επιτυγχάνεται:

- Η αποτελεσματική διαχείριση της Πτωχευτικής και Εκκαθαριστικής περιουσίας,
- Η κουλτούρα της επιβίωσης και της δεύτερης ευκαιρίας, σε αντίθεση με την πτώχευση και την εκκαθάριση,
- Η διάσωση και η αποκατάσταση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και η ανασυγκρότηση και διατήρηση των βιώσιμων επιχειρήσεων, μέσω της θεσμοθέτησης μηχανισμού αναδιάρθρωσης χρέους εταιρειών,
- Η βιωσιμότητα φυσικών και νομικών προσώπων, μέσω της παροχής κατάλληλων εργαλείων και πλαισίου αναδιάρθρωσης των δανείων τους, και η ευνοϊκότερη μεταχείριση των εγγυητών.

Όραμα - αποστολή

Στόχος μας είναι να συμβάλουμε στην επίλυση των οικονομικών δυσκολιών που αντιμετωπίζουν πολίτες και επιχειρήσεις, ώστε να επιτευχθεί η μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, η διατήρηση της απασχόλησης, η ενθάρρυνση της οικονομικής δραστηριότητας, η διατήρηση της κοινωνικής συνοχής και η προσέλκυση επενδύσεων.

Αρμοδιότητες

Οι Νόμοι που χειρίζεται το Τμήμα Αφερεγγυότητας:

- Ο περί του Τμήματος Αφερεγγυότητας και Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2020 (Ν. 68(Ι)/2020)
- Ο περί Αφερεγγυότητας Φυσικών Προσώπων (Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής και Διατάγματα Απαλλαγής Οφειλών) Νόμος του 2015 (Ν.65(1)/2015)
- Ο περί Πτώχευσης Νόμος, Κεφ.5
- Ο περί Εταιρειών Νόμος αναφορικά με τον διορισμό εξεταστή σε εταιρείες (Μέρος ΙVΑ)
- Ο περί Εταιρειών Νόμος Κεφ.113, αναφορικά με τις εκκαθαρίσεις εταιρειών (Μέρος V)
- Ο περί Εταιρειών Νόμος Κεφ.113, αναφορικά με το διορισμό Διαχειριστή ή Παραλήπτη (Μέρος VI)
- Ο περί Συμβούλων Αφερεγγυότητας Νόμος του 2015 (Ν.64(Ι)/2015) και Κανονισμοί του 2015 (ΚΔΠ 151/2015)
- Κώδικας Δεοντολογίας Συμβούλων Αφερεγγυότητας

Σκοπός της Έκθεσης

Η παρούσα έκθεση αφορά στην καταγραφή της προόδου εφαρμογής των διατάξεων του περί Αφερεγγυότητας Φυσικών Προσώπων (Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής και Διατάγματα Απαλλαγής Οφειλών) Νόμου του 2015 (Ν.65(1)/2015 (εφεξής «Νόμος») σύμφωνα με το άρθρο 5 του Δεύτερου Μέρους το οποίο παρατίθεται αυτόβουλο για εύκολη αναφορά. Τον συγκεκριμένο Νόμο, χειρίζεται ο **Τομέας Πρόληψης & Έγκαιρης Παρέμβασης** του ΤΑ.

Εκθέσεις της Υπηρεσίας Αφερεγγυότητας

5.-(1) Η Υπηρεσία Αφερεγγυότητας ετοιμάζει ετησίως έκθεση την οποία υποβάλλει στον Υπουργό αναφορικά με την πρόοδο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

(2) Για τους σκοπούς τους εδαφίου (1), η πρώτη έκθεση υποβάλλεται εννέα (9) μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου και ακολούθως, υποβάλλεται κάθε έτος.

(3)Ο Υπουργός, καταθέτει την έκθεση που του υποβάλλεται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1)-

(α) στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ενημέρωσή τους. Και

(β) μετά την υποβολή της έκθεσης, δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (α) του παρόντος εδαφίου, δύναται να τη δημοσιεύει σε τέτοιο τύπο και με τέτοιο τρόπο όπως αυτός κρίνει σκόπιμο, και, σε κάθε περίπτωση η έκθεση δημοσιεύεται στην επίσημη ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Αφερεγγυότητας.

2. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Σκοπός Νόμου

Με την υιοθέτηση του Νόμου, επιτεύχθηκε η θεσμοθέτηση δύο νέων μηχανισμών σε σχέση με οφειλές φυσικών προσώπων:

Α) τα **Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής (ΠΣΑ)**, μέσω των οποίων επιτυγχάνεται, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, αναδιάρθρωση του χρέους φυσικών προσώπων ούτως ώστε να διασφαλιστεί η αποπληρωμή των πιστωτών και να διατηρηθεί, όπου είναι εφικτό, η κύρια κατοικία και

Β) τα **Διατάγματα Απαλλαγής Οφειλών (ΔΑΟ)**, όπου μέσω σχετικών δικαστικών διαταγμάτων, χρεώστες οι οποίοι δεν έχουν διαθέσιμο εισόδημα ούτε ουσιαστικά περιουσιακά στοιχεία που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στην αποπληρωμή του χρέους τους, απαλλάσσονται από χρέος ύψους μέχρι €25.000.

Α) Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής (ΠΣΑ)

Βασικά χαρακτηριστικά:

- Το ΠΣΑ είναι ένας νόμιμος διακανονισμός ο οποίος επιτυγχάνεται μέσω Δικαστηρίου, μεταξύ ενός αφερέγγυου χρεώστη και των πιστωτών του.
- Το ΠΣΑ:
 - Περιλαμβάνει
 - Χρέη οποιουδήποτε ποσού
 - Εξασφαλισμένα και μη εξασφαλισμένα χρέη, ανεξαρτήτως αν είναι άμεσα πληρωτέα ή όχι
 - Οφειλές προς τη Δημοκρατία ή τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης
 - Οφειλές προς οποιονδήποτε πιστωτή – πιστωτικά ιδρύματα, υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, δίδακτρα κα
 - Την αμοιβή του Συμβούλου Αφερεγγυότητας (ΣΑ)
 - Δεν περιλαμβάνει
 - Οφειλές που προκύπτουν από διάταγμα διατροφής
 - Οφειλές που προκύπτουν από δικαστική απόφαση ως αποζημίωση για πρόκληση θανάτου ή σωματικής βλάβης
 - Οποιοδήποτε πρόστιμο που επιβλήθηκε για ποινικό αδίκημα ή για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες
 - Οφειλές για δάνειο που εξασφαλίστηκε μέσω απάτης, κατάχρησης, υπεξαίρεσης ή δόλιας παραβίασης της εμπιστοσύνης
- Το ΠΣΑ μπορεί να διαρκέσει έως πέντε (5) έτη (με δυνατότητα επέκτασης για άλλο ένα (1) έτος ή και περισσότερα χρόνια ανάλογα με τη συμφωνία των μερών).
- Το ΠΣΑ μπορεί να γίνει μόνο μια φορά κάθε είκοσι (20) χρόνια.
- Το ΠΣΑ δύναται να υποβληθεί μόνο μέσω Συμβούλου Αφερεγγυότητας (ΣΑ).
- Για να τεθεί σε ισχύ ένα ΠΣΑ πρέπει να ετοιμαστεί από τον Σύμβουλο Αφερεγγυότητας, να συμφωνηθεί με τον χρεώστη, να εγκριθεί με ειδική πλειοψηφία από τους πιστωτές και να έχει επικυρωθεί ή να επιβληθεί από το Δικαστήριο.

- Το ΠΣΑ θα προστατεύσει το χρεώστη και την περιουσία του από νομικές διαδικασίες και άλλες ενέργειες των πιστωτών, κατά την διάρκεια της περιόδου που βρίσκεται σε ισχύ.
- Το ΠΣΑ που έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς θα απαλλάξει τον οφειλέτη από τα ανεξασφάλιστα χρέη τα οποία περιλαμβάνονται στο ΠΣΑ.
- Το ΠΣΑ που έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς θα απαλλάξει το χρεώστη από εξασφαλισμένα χρέη, μόνο στο βαθμό που προβλέπεται από το ΠΣΑ.

Στοιχεία για το ΠΣΑ, καταγράφονται σε Δημόσιο Μητρώο και όλες οι πληροφορίες αφαιρούνται εντός τριών (3) μηνών από την ημέρα παραλαβής της κοινοποίησης για επιτυχή ολοκλήρωση του.

Κριτήρια επιλεξιμότητας:

(α) ο χρεώστης πρέπει να έχει τη συνήθη διαμονή του στη Κύπρο ή να είχε τη συνήθη διαμονή του στη Δημοκρατία μέχρι και 3 χρόνια πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Νόμου.

(β) ο χρεώστης πρέπει να δηλώσει ότι είναι αφερεγγυος πράγμα που σημαίνει ότι αδυνατεί να αποπληρώσει όλα τα χρέη του, όπως αυτά προκύπτουν.

(γ) ο χρεώστης πρέπει να έχει υποβάλλει Κατάσταση Προσωπικών Οικονομικών Στοιχείων (ΚΠΟΣ) η οποία συνοδεύεται από Ένορκη Δήλωση ότι τα στοιχεία που περιέχονται είναι ολοκληρωμένα και ακριβή.

(δ) ο χρεώστης πρέπει να έχει συγκατατεθεί σε επιβεβαίωση των οικονομικών του στοιχείων από τον ΣΑ.

(ε) σε περίπτωση που έχει κηρυχθεί σε πτώχευση ο χρεώστης, πρέπει να έχει αποκατασταθεί, να έχουν παρέλθει 5 χρόνια, και να μην υπόκειται σε διάταγμα για πληρωμή μισθού ή αποδοχών σύμφωνα με τον περί Πτώχευσης Νόμο.

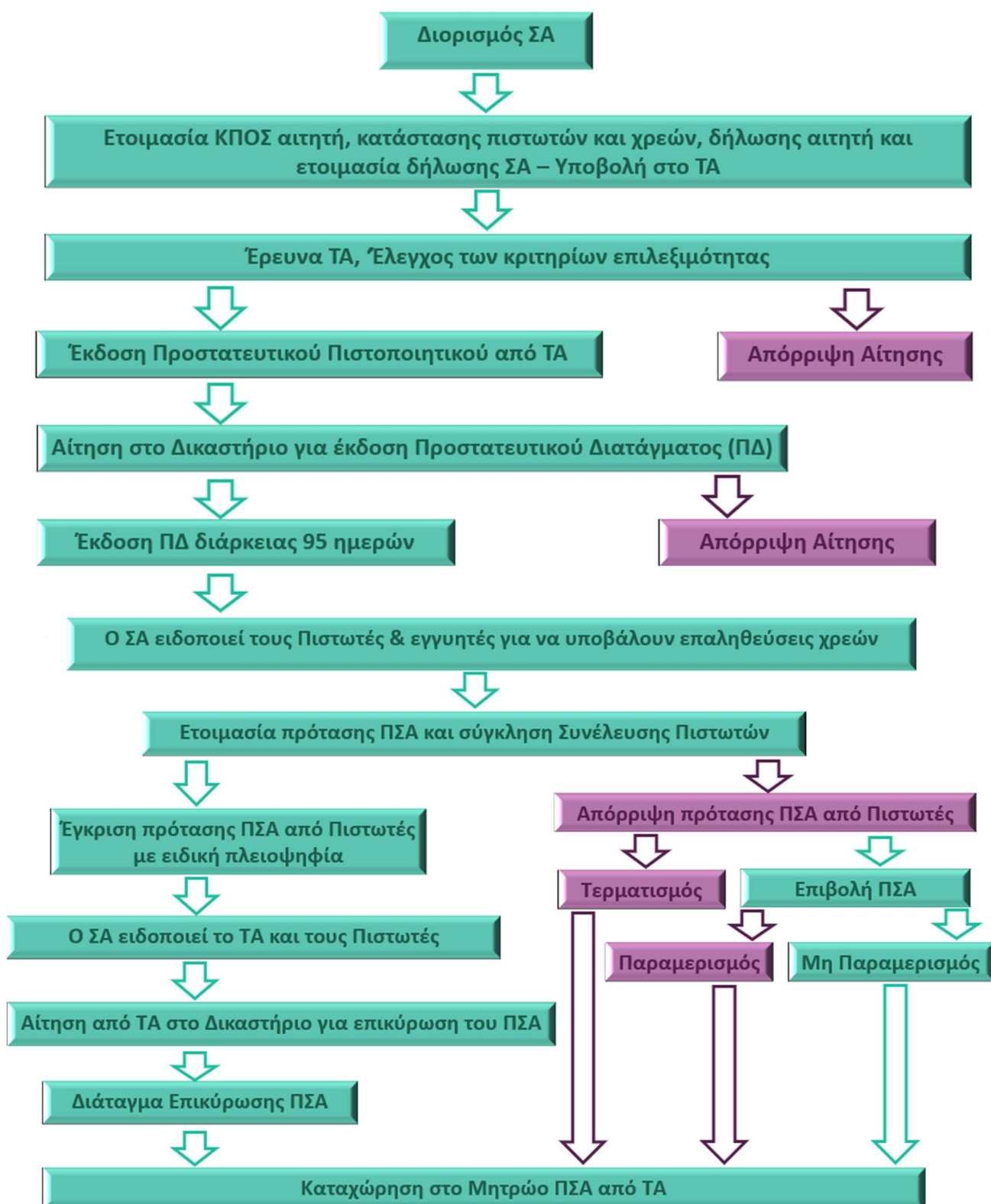
(στ) πρέπει να υπάρχει εύλογη προοπτική ότι η συμμετοχή του χρεώστη σε τέτοιο διακανονισμό θα τον διευκολύνει να καταστεί φερέγγυος σε περίοδο όχι μεγαλύτερη των πέντε (5) ετών, σύμφωνα με την δήλωση του ΣΑ.

(ζ) Ο Σύμβουλος Αφερεγγυότητας του χρεώστη πρέπει να έχει δηλώσει γραπτώς τα ακόλουθα:

- η ΚΠΟΣ, εξ όσων ο ίδιος δύναται να γνωρίζει, έχει δεόντως συμπληρωθεί από τον χρεώστη
- λαμβάνοντας υπόψη την ΚΠΟΣ, είναι πολύ πιθανό να εξακολουθήσει να είναι αφερεγγυος μέσα σε περίοδο πέντε ετών από την ημερομηνία της δήλωσής του
- λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες του χρεώστη όπως αυτές περιλαμβάνονται στην ΚΠΟΣ, κρίνεται σκόπιμο ο χρεώστης να υποβάλει πρόταση για Σχέδιο εφόσον υπάρχει εύλογη προοπτική ότι η συμμετοχή του χρεώστη σε τέτοιο Σχέδιο θα τον διευκολύνει να καταστεί φερέγγυος σε περίοδο όχι μεγαλύτερη των πέντε ετών

(η) Ο χρεώστης δεν είναι επιλέξιμος εάν:

- (1) έχει απαλλαγεί από χρέη του τα τελευταία 3 χρόνια με βάση ΔΑΟ
- (2) εκδόθηκε προστατευτικό διάταγμα υπέρ του τους τελευταίους 12 μήνες
- (3) συμμετείχε ως καθορισμένος χρεώστης, κατά την έννοια του Νόμου, σε Προσωπικό Σχέδιο Αποπληρωμής, χωρίς να έχουν παρέλθει 20 χρόνια
- (4) είχε συναλλαγή με πρόσωπο η οποία έγινε κατά την περίοδο τριών (3) ετών αμέσως πριν από την ημερομηνία καταχώρισης αίτησης για έκδοση προστατευτικού διατάγματος, η οποία δεν έγινε έναντι αξιολογής αντιπαροχής και η οποία συνέβαλε ουσιαστικά στην ανικανότητα του χρεώστη να αποπληρώσει τα χρέη του, εξαιρουμένων των χρεών τα οποία οφείλονται στα πρόσωπα με τα οποία ο χρεώστης είχε εισέλθει σε συναλλαγές οι οποίες δεν έγιναν έναντι αξιολογής αντιπαροχής

Διαδικασία:

Τροποποίηση ΠΣΑ:

Ο χρεώστης ή καθορισμένος πιστωτής μπορεί να ζητήσει από τον ΣΑ να τροποποιήσει το ΠΣΑ αν, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του ΠΣΑ, αλλάξουν οι προσωπικές περιστάσεις του χρεώστη σε τέτοιο βαθμό που να επιβάλλεται η τροποποίηση του. Στην περίπτωση αυτή ο ΣΑ:

- απαιτεί από τον χρεώστη την υποβολή νέας ΚΠΟΣ
- διαμορφώνει πρόταση για την τροποποίηση του
- ζητά την γραπτή συγκατάθεση του χρεώστη σχετικά με την τροποποιημένη πρόταση – μόνο για συγκεκριμένους λόγους μπορεί ο χρεώστης να αρνηθεί να δώσει συγκατάθεση
- συγκαλεί Συνέλευση Πιστωτών για έγκριση της πρότασης τροποποίησης
- ειδοποιεί το ΤΑ

Μη Συναινετικά ΠΣΑ:

Σε περίπτωση που το ΠΣΑ απορρίφθηκε από την Συνέλευση Πιστωτών και ο χρεώστης πληροί τα ακόλουθα κριτήρια επιλεξιμότητας, τότε αυτός μπορεί να αιτηθεί στο Δικαστήριο για την επιβολή του ΠΣΑ:

- Τουλάχιστον ένας εξασφαλισμένος πιστωτής με εξασφάλιση επί της κύριας κατοικίας του χρεώστη.
- Η αγοραία αξία της κύριας κατοικίας του χρεώστη δεν υπερβαίνει τις €350.000.
- Η συνολική αξία των υπόλοιπων περιουσιακών στοιχείων του χρεώστη δεν υπερβαίνει τις €500.000.
- Χειροτέρευση της οικονομικής κατάστασης του χρεώστη με μείωση εισοδήματος τουλάχιστον 25%.
- Ο χρεώστης πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας για συναινετικό ΠΣΑ.
- Βρίσκεται σε ισχύ Προστατευτικό Διάταγμα.

Τερματισμός ΠΣΑ:

(α) Μετά από αίτηση του ΣΑ ή καθορισμένου πιστωτή αν ο χρεώστης:

- δεν συμμορφώθηκε με τις υποχρεώσεις του για την καταβολή πληρωμή ως το ΠΣΑ για περίοδο άνω των 3 μηνών
- δεν συμμορφώθηκε με άλλη υποχρέωση ή καθήκον του δυνάμει του ΠΣΑ
- παράβηκε όρο / προϋπόθεση του ΠΣΑ
- αρνήθηκε παράλογα να συγκατατεθεί στην τροποποίηση του ΠΣΑ
- καταδικάστηκε για αδίκημα δυνάμει του Νόμου

(β) όταν ο χρεώστης παρουσιάσει καθυστέρηση 6 μηνών στην καταβολή των πληρωμών του δυνάμει του ΠΣΑ

Αποτέλεσμα ΠΣΑ:

(α) Προστασία της κύριας κατοικίας του χρεώστη

(β) Διασφάλιση της κάλυψης των ΛΕΔ του χρεώστη και της οικογένειάς του

(γ) Προστασία του χρεώστη και τυχόν συνοφειλέτη του από πιστωτές – αναστολή νομικών μέτρων για καθορισμένο χρέος

(δ) Προστασία των εγγυητών του χρεώστη (της κύριας κατοικίας τους, της διασφάλισης κάλυψης των ΛΕΔ τους, γενικά από μέτρα πιστωτή μετά την πάροδο 2 ετών ισχύς του ΠΣΑ για το εξασφαλισμένο μέρος καθορισμένου χρέους, κλπ)

Επιτυχής ολοκλήρωση ΠΣΑ:

- (α) Απαλλαγή χρεώστη από οποιοδήποτε ανεξασφάλιστο καθορισμένο χρέος
- (β) Παραμένει η υποχρέωση αποπληρωμής τυχόν υπολοίπου των εξασφαλισμένων χρεών του χρεώστη με τους όρους της αρχικής σύμβασης δανείου ή τους όρους του ΠΣΑ, αν έτσι καθορίζει το ΠΣΑ
- (γ) Εντός 3 μηνών, ο χρεώστης διαγράφεται από το Δημόσιο Μητρώο ΠΣΑ του ΤΑ

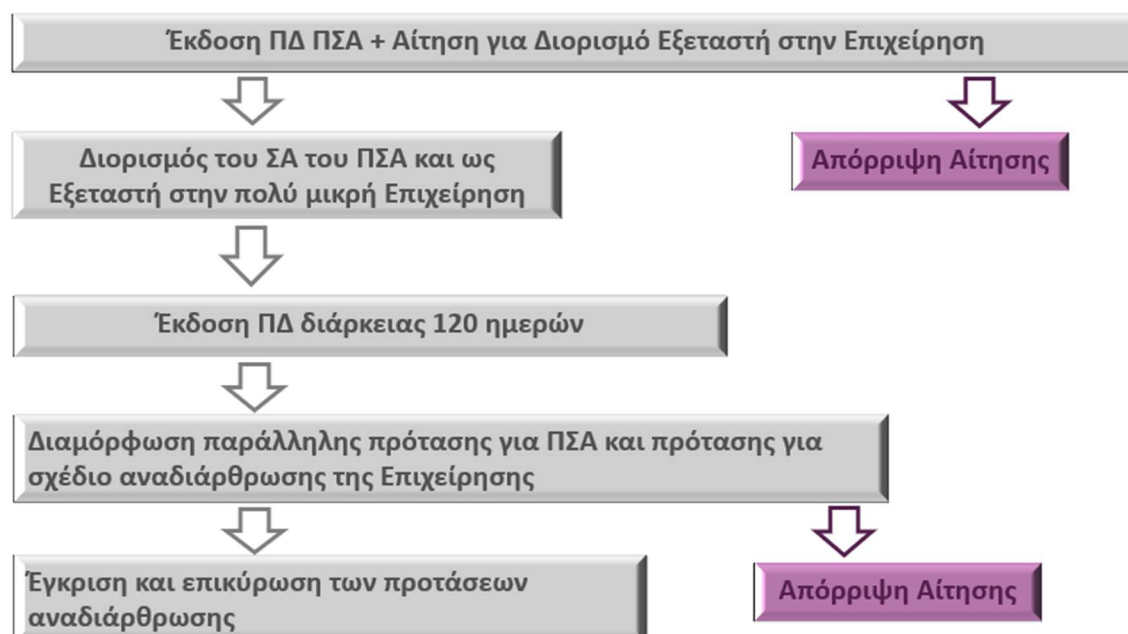
Συντονισμένα Σχέδια Αποπληρωμής:

Το σχέδιο αποτείνεται σε χρεώστες που πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας του ΠΣΑ και ασκούν αποφασιστική επιρροή σε πολύ μικρή επιχείρηση.

«πολύ μικρή επιχείρηση» αναφέρεται σε επιχείρηση που απασχολεί λιγότερα από 10 άτομα

«ασκεί αποφασιστική επιρροή» σημαίνει ότι:

- κατέχει το μεγαλύτερο μέρος του εκδομένου κεφαλαίου της επιχείρησης ή
- διαθέτει την πλειονότητα των ψήφων οι οποίες αντιστοιχούν στους τίτλους που έχει εκδώσει η επιχείρηση
- μπορεί να διορίσει περισσότερα από της μισά μέλη τους διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου της επιχείρησης

Διαδικασία Συντονισμένου Σχεδίου Αποπληρωμής:**Β) Διατάγματα Απαλλαγής Οφειλών (ΔΑΟ)****Βασικά χαρακτηριστικά:**

- Ο μηχανισμός Διαταγμάτων Απαλλαγής Οφειλών (ΔΑΟ), είναι εντελώς ξεχωριστός από το μηχανισμό Προσωπικών Σχεδίων Αποπληρωμής (ΠΣΑ)
- Χρεώστης ο οποίος θεωρεί ότι πληροί τα κριτήρια/προϋποθέσεις που προνοούνται στη Νομοθεσία, υποβάλλει κατάλληλα συμπληρωμένη αίτηση προς το Τμήμα Αφερεγγυότητας. Το σχετικό έντυπο είναι

αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Τμήματος Αφερεγγυότητας και παρέχεται σε έντυπη μορφή από τα γραφεία του Τμήματος.

- Ο μηχανισμός προνοεί την έκδοση σχετικών δικαστικών διαταγμάτων, για χρεώστες οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας του σχεδίου (π.χ. δεν έχουν διαθέσιμο εισόδημα ούτε ουσιαστικά περιουσιακά στοιχεία που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στην αποπληρωμή του χρέους τους) και απαλλάσσονται από ανεξασφάλιστα χρέη ύψους μέχρι €25,000.
- Χρέη που μπορούν να περιληφθούν στο ΔΑΟ:
 - ο Χρέη για τα οποία δεν υπάρχει εξασφάλιση του χρεώστη
 - ο Χρέη τα οποία είναι εξαιρετέα (όπως επεξηγούνται πιο κάτω) ή εξασφαλισμένα στο βαθμό της αξίας της εξασφάλισης, δεν περιλαμβάνονται
 - ο Περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:
 - χρέος πιστωτικής κάρτας
 - παρατράβηγμα ή ανεξασφάλιστο δάνειο από πιστωτικό ίδρυμα
 - χρέος για την πληρωμή ενός ή περισσότερων λογαριασμών σε σχέση με επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας ή τηλεφώνω
 - χρέη που αποτελούν εξακριβωμένα ποσά που προκύπτουν για τον χρεώστη ως εγγύηση ή άλλη ανεξασφάλιστη υποχρέωση για ένα τρίτο πρόσωπο
 - εξαιρέσιμα χρέη το ύψος των οποίων είναι μικρότερο του 10% του συνόλου των επιλέξιμων χρεών, ανεξάρτητα από τη συναίνεση του πιστωτή
 - επιτρεπτά χρέη (όπως επεξηγούνται πιο κάτω)
Εξαιρέσιμα χρέη:
 - Είναι τα χρέη τα οποία κανονικά δεν θα μπορούσαν να θεωρηθούν επιλέξιμα χρέη σε ένα Διάταγμα Απαλλαγής Οφειλών αλλά κάτω υπό προϋποθέσεις μπορούν (υποχρέωση που προκύπτει από φόρο, οφειλόμενα στη Δημοκρατία, Δήμους, Κοινότητες)
 - Εξαιρέσιμο χρέος σε σχέση με ΔΑΟ μπορεί να εκδοθεί εάν ο πιστωτής συναινέσει στην έκδοση ΔΑΟ σε σχέση με το συγκεκριμένο χρέος και το εν λόγω χρέος μετονομάζεται επιτρεπτό χρέος (δηλ. χρέος το οποίο επιτρέπεται να περιληφθεί στο ΔΑΟ)
 - Σε περίπτωση που ο χρεώστης επιθυμεί όπως το ΔΑΟ περιλαμβάνει εξαιρέσιμο χρέος θα πρέπει το Τμήμα Αφερεγγυότητας να κοινοποιήσει το γεγονός αυτό στον ενδιαφερόμενο πιστωτή. Ο πιστωτής θα πρέπει σε διάστημα 21 ημερών από την παραλαβή της κοινοποίησης να απαντήσει στο Τμήμα Αφερεγγυότητας. Στην περίπτωση που αυτό δεν πραγματοποιηθεί τότε τεκμαίρεται ότι ο πιστωτής έχει συναινέσει στην έκδοση ΔΑΟ σε σχέση με το συγκεκριμένο χρέος
 - ο Δεν περιλαμβάνει τα εξαιρετέα χρέη:
 - Οφειλές που προκύπτουν από διάταγμα διατροφής
 - Οφειλές που προκύπτουν από δικαστική απόφαση ως αποζημίωση για πρόκληση θανάτου ή σωματικής βλάβης
 - Οποιοδήποτε πρόστιμο που επιβλήθηκε για ποινικό αδίκημα ή για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες
 - Οφειλές για δάνειο που εξασφαλίστηκε μέσω απάτης, κατάχρησης, υπεξαίρεσης ή δόλιας παραβίασης της εμπιστοσύνης

Κριτήρια επιλεξιμότητας:

(α) ο χρεώστης πρέπει να έχει μηνιαίο καθαρό διαθέσιμο εισόδημα μέχρι το ποσό των €200

Κατά τον υπολογισμό του μηνιαίου καθαρού εισοδήματος του χρεώστη, λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

- ο μισθός ή τα ημερομίσθια του
- κοινωνικές παροχές, εκτός από το επίδομα τέκνου, που λαμβάνει

- εισόδημα από σύνταξη
- συνεισφορές από τα άλλα μέλη του νοικοκυριού, και
- κάθε άλλο εισόδημα που είναι διαθέσιμο σε αυτόν

Από τα πιο πάνω αφαιρούνται:

- τα λογικά έξοδα διαβίωσης (ΛΕΔ)
 - Η τελευταία αναθεώρηση τους έγινε από το ΤΑ τον 07/2022, με τα ΛΕΔ να καθορίζονται ως ακολούθως:
Για νοικοκυριό με ένα άτομο ηλικίας 15 ετών και άνω, τα ΛΕΔ καθορίζονται σε €750,10. Επιπλέον, προστίθενται €375,05 για κάθε άτομο ηλικίας 15 ετών και άνω και €225,02 για κάθε παιδί 14 ετών και κάτω.
- φόρος εισοδήματος πληρωτέος από τον χρεώστη
- εισφορές κοινωνικών ασφαλίσεων πληρωτέες από τον χρεώστη
- πληρωμές που έγιναν από τον χρεώστη αναφορικά με εξαιρετικό χρέος
- πληρωμές που έγιναν από τον χρεώστη αναφορικά με εξαιρετικό χρέος τα οποία δεν εμπίπτουν στην έννοια του επιλέξιμου χρέους ή δεν είναι επιτρεπτά χρέη
- άλλες εισφορές και επιβαρύνσεις επί του εισοδήματος του συγκεκριμένου χρεώστη, όπου είναι δυνατό να καθοριστούν

(β) ο χρεώστης πρέπει να έχει περιουσιακά στοιχεία που δεν υπερβαίνουν το ποσό των €1.000

Στον υπολογισμό των περιουσιακών στοιχείων του χρεώστη περιλαμβάνονται:

- Καταθέσεις
- Οχήματα
- Μετοχές
- Περιουσία (κινητή και ακίνητη)

Τα στοιχεία που δεν λαμβάνονται υπόψη είναι:

- Βιβλία, εργαλεία και άλλα αντικείμενα εξοπλισμού που χρησιμοποιούνται από τον χρεώστη και είναι λογικά αναγκαία για την απασχόληση ή επιχείρηση του, συνολικής αξίας που δεν υπερβαίνει τις €6.000
- Ένα όχημα αξίας μέχρι €4.000 όταν το όχημα είναι λογικά αναγκαίο για να πραγματοποιήσει τις καθημερινές δραστηριότητες του (εξαιρούνται αυτοκίνητο για άτομα με αναπηρία)
- Οικιακές συσκευές και συσκευές που είναι λογικά αναγκαίες για τη διατήρηση ενός ικανοποιητικού βιοτικού επιπέδου για τον χρεώστη και τους εξαρτωμένους του.
- Βιβλία, υλικά και άλλα είδη εξοπλισμού που είναι λογικά αναγκαία στον χρεώστη ή στους εξαρτωμένους του, ανάλογα με την περίπτωση, σε περίπτωση που παρακολουθούν μαθήματα δημοτικής, μέσης, ανώτερης ή ανώτατης εκπαίδευσης, για σκοπούς συμμετοχής και ολοκλήρωσης των εν λόγω μαθημάτων.
- Κάθε συμφέρον ή δικαίωμα του χρεώστη που υφίσταται σε σχετική σύνταξη (υπό προϋποθέσεις).

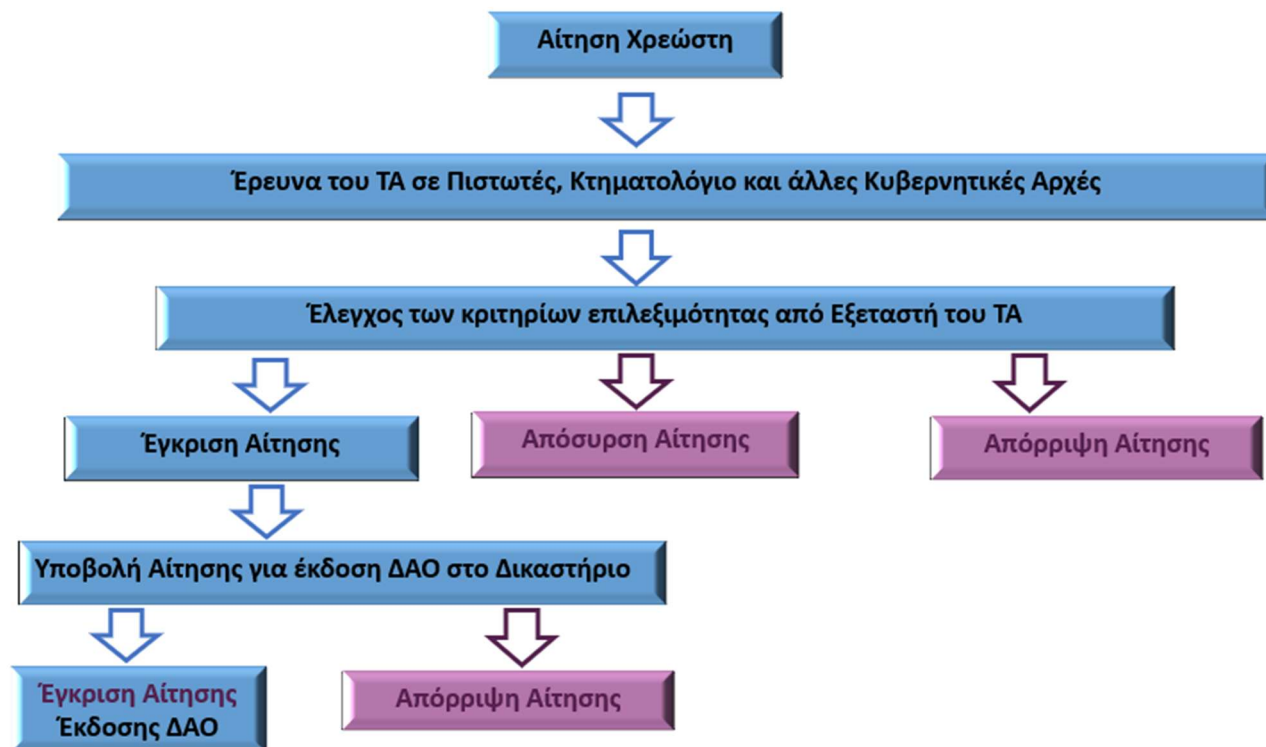
(γ) ο χρεώστης πρέπει να έχει τη συνήθη διαμονή του στη Κύπρο

(δ) ο χρεώστης πρέπει να είναι αφερεγγυος και να είναι πολύ πιθανό να εξακολουθήσει να είναι αφερεγγυος μέσα σε διάστημα ενός έτους από την ημερομηνία της αίτησης

(ε) ο χρεώστης δεν είναι επιλέξιμος για την έκδοση Διατάγματος Απαλλαγής Οφειλών όταν:

1. έχει προηγουμένως χαρακτηριστεί ως καθορισμένος χρεώστης
2. έχει υποβάλει αίτηση για έκδοση προστατευτικού διατάγματος, μέσα σε περίοδο δώδεκα (12) μηνών που λήγει κατά την ημερομηνία αίτησης
3. κατά την ημερομηνία αίτησης είναι μέρος σε Προσωπικό Διακανονισμό Αφερεγγυότητας ο οποίος είναι σε ισχύ
4. έχει επιτυχώς συμπληρώσει Προσωπικό Διακανονισμό Αφερεγγυότητας μέσα σε περίοδο πέντε (5) ετών, κατά την ημερομηνία αίτησης που υποβάλλεται
5. ο χρεώστης ή πιστωτής, έχει υποβάλει αίτηση για πτώχευση του χρεώστη η οποία δεν εκδικάστηκε πριν από την ημερομηνία αίτησης
6. πριν από την ημερομηνία αίτησης, ο χρεώστης έχει κηρυχθεί ως πτωχεύσας και δεν αποκαταστάθηκε ή το διάταγμα πτώχευσης δεν ακυρώθηκε

7. κατά την ημερομηνία αίτησης, ο χρεώστης είναι αποκατασταθέντας πτωχεύσας ή
8. κατά την ημερομηνία αίτησης, βρίσκεται σε εφαρμογή, συμβιβασμός ή σχέδιο διευθέτησης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του περί Πτώχευσης Νόμου ή
9. είναι αποκατασταθείς πτωχεύσας, για περίοδο μικρότερη των πέντε (5) ετών κατά την ημερομηνία αίτησης που υποβάλλεται

Διαδικασία:**Αποτέλεσμα Έκδοσης ΔΑΟ:**

(α) Ο χρεώστης και οποιοσδήποτε εγγυητής του, απαλλάσσονται από το καθορισμένο επιλέξιμο χρέος (ύψους μέχρι €25.000) και από όλες τις συσσωρευμένες καθυστερήσεις, χρεώσεις και τόκους σε σχέση με αυτό που δημιουργήθηκαν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης του χρεώστη στο ΤΑ μέχρι την έκδοση του ΔΑΟ από το Δικαστήριο.

(β) Ο χρεώστης απαλλάσσεται, από οποιαδήποτε υποχρέωση η οποία προκύπτει ως αποτέλεσμα εγγύησης ή άλλης ανεξασφάλιστης υποχρέωσης που ο χρεώστης έδωσε σε σχέση με υποχρέωση τρίτου, νοουμένου ότι τέτοια υποχρέωση δεν δημιουργεί χρέος για ποσό το οποίο καθίσταται απαιτητό πριν ή κατά την έναρξη της ισχύος του ΔΑΟ.

(γ) Το καθορισμένο επιλέξιμο χρέος διαγράφεται από τους πιστωτές

(δ) Αποτρέπεται η πτώχευση του χρεώστη και του δίνεται η ευκαιρία να καταστεί βιώσιμος και να συνεχίσει να δραστηριοποιείται οικονομικά

(ε) Απαλλάσσονται οι εγγυητές από την ευθύνη αποπληρωμής του καθορισμένου χρέους

(στ) Δεν διαγράφονται τυχόν εξασφαλισμένα χρέη του χρεώστη

(ζ) Δεν απαλλάσσονται τυχόν συνοφειλέτες

Συνέπειες Ακύρωσης ΔΑΟ

Σε περίπτωση που κατόπιν ένστασης πιστωτή, η οποία δύναται να υποβληθεί εντός ενός έτους από την έκδοση του ΔΑΟ (π.χ. λόγω ουσιώδους ανακρίβειας ή παράλειψης του χρεώστη στην αίτηση), το Διάταγμα Απαλλαγής Οφειλών ακυρωθεί, ο χρεώστης είναι υπεύθυνος στο ακέραιο για τα ποσά που περιλαμβάνονταν στο Διάταγμα, καθώς και για όλες τις συσσωρευμένες καθυστερήσεις, χρεώσεις και τόκους κατά την περίοδο μέχρι την ακύρωση του Διατάγματος σε σχέση με τα εν λόγω χρέη.

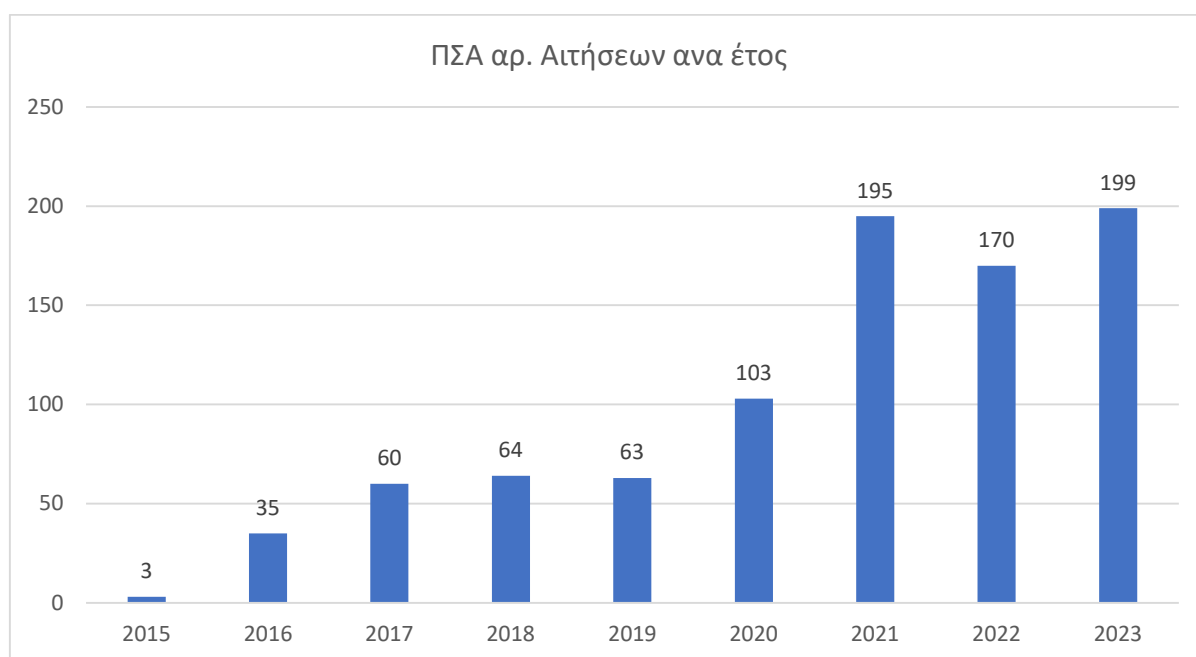

3. ΠΡΟΟΔΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Α) Πρόοδος Εφαρμογής των Διατάξεων του Νόμου Αναφορικά με τα Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής (ΠΣΑ)

Στις παραγράφους που ακολουθούν παρατίθενται στατιστικά στοιχεία και διαγραμματικές παρουσιάσεις σε σχέση με τα ΠΣΑ, ανά έτος, ανά στάδιο και ανά επαρχία.

Ι) Διαχρονική Πρόοδος Αιτήσεων Σχεδίου ΠΣΑ για την περίοδο 01/09/2015-31/12/2023

Παρατηρήσεις / Σημειώσεις:

- Τα τελευταία 3 χρόνια παρατηρείται μια σταθεροποίηση των παραληφθεισών αιτήσεων σε υψηλά επίπεδα.
- Το 2023 οι αιτήσεις έφθασαν στο υψηλότερο σημείο, ένεκα και των ιδιαζουσών τρεχουσών συνθηκών (πόλεμος σε Ουκρανία και Ισραήλ) και των κυρώσεων σε Ρωσία και Λευκορωσία, οι οποίες έχουν επιφέρει άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις και κόστος κυρίως στην ευρωπαϊκή οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της Κύπρου, με τους κύριους κινδύνους να αφορούν στην αύξηση του πληθωρισμού, των τιμών ενέργειας, και των επιτοκίων. Επιπλέον, εντός του 2023 είχαν κατά περιόδους εκπνεύσει οι διάφορες αναστολές των εκποιήσεων, ανοίγοντας έτσι χρονικά παράθυρα σε Πιστωτές (Τράπεζες/Εταιρείες Εξαγοράς/Διαχείρισης Πιστώσεων) για αποστολή ειδοποιήσεων για τη διεξαγωγή πλειστηριασμών.

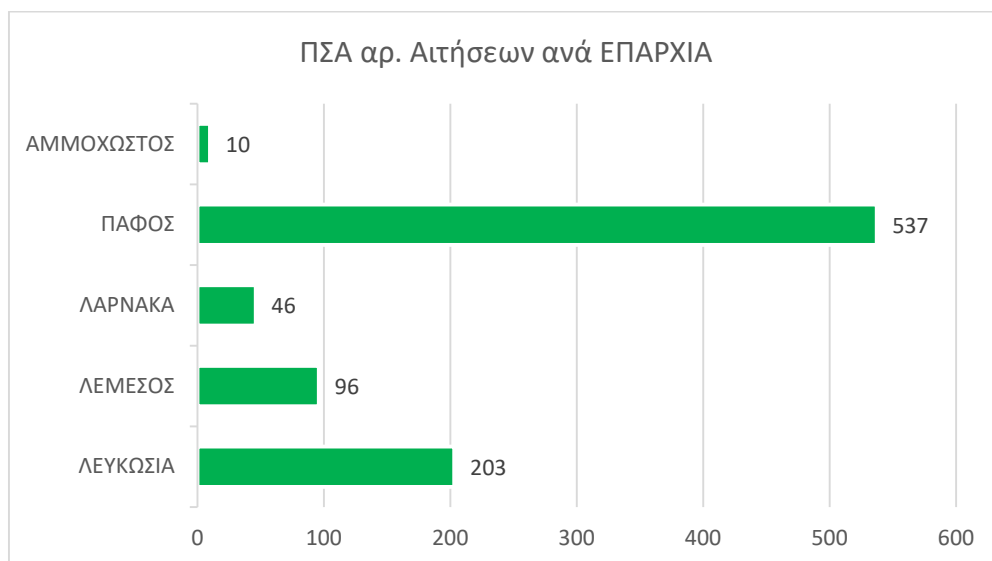
II) Αναφορές Αιτήσεων ΠΣΑ

ΣΤΑΔΙΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 01/09/2015-31/12/2023	ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2023
Παραληφθείσες Αιτήσεις ΠΣΑ	892	199
Εκδιδόμενα Προστατευτικά Διατάγματα	783	183
Επιβαλλόμενα / Μη Συναινετικά ΠΣΑ	282	86
Επικυρωμένα ΠΣΑ	125	14
Τερματισμένα ΠΣΑ	419	124

Παρατηρήσεις / Σημειώσεις:

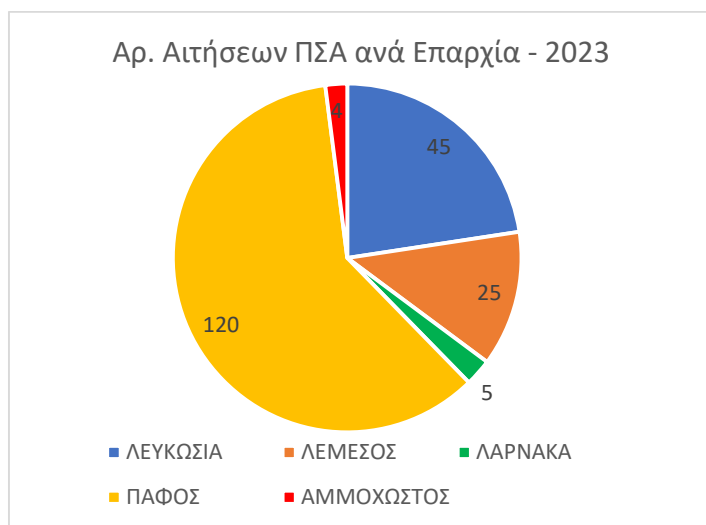
- Οι διαφορές μεταξύ των σταδίων / κατηγοριών προκύπτουν καθώς αριθμός αιτήσεων δύναται να εμπίπτει σε πέραν της μιας κατηγορίας, ενώ υπάρχουν αιτήσεις που παραλήφθηκαν τέλη του 2023 και θα διεκπεραιωθούν εντός του 2024.
- Από τις 199 παραληφθείσες αιτήσεις το 2023, οι 129 βρίσκονταν σε διαδικασία εκποίησης/πλειστηριασμού (ποσοστό το οποίο αντιστοιχεί στο 65%), εκ των οποίων, για σχεδόν το 100%, έγινε κατορθωτή η έκδοση Προστατευτικού Διατάγματος αποτρέποντας την εκποίηση/πλειστηριασμό (μεμονωμένες αιτήσεις ήταν εκτός προθεσμίας ή/και διευθετήθηκαν εκτός του πλαισίου ΠΣΑ).
- Η κατηγορία Τερματισμένα ΠΣΑ αναφέρεται στα σχέδια που έχουν καταψηφιστεί στην συνέλευση των πιστωτών, έστω και αν στην συνέχεια έχουν επιβληθεί ως μη συναινετικά ή/και έχουν παραμεριστεί.
- Η κατηγορία Επικυρωμένα ΠΣΑ αναφέρεται στα σχέδια που έχουν υπερψηφιστεί στην συνέλευση των πιστωτών.

III) Συνολικός Αριθμός Αιτήσεων ΠΣΑ ανά Επαρχία για την περίοδο 01/09/2015-31/12/2023

Παρατηρήσεις / Σημειώσεις:

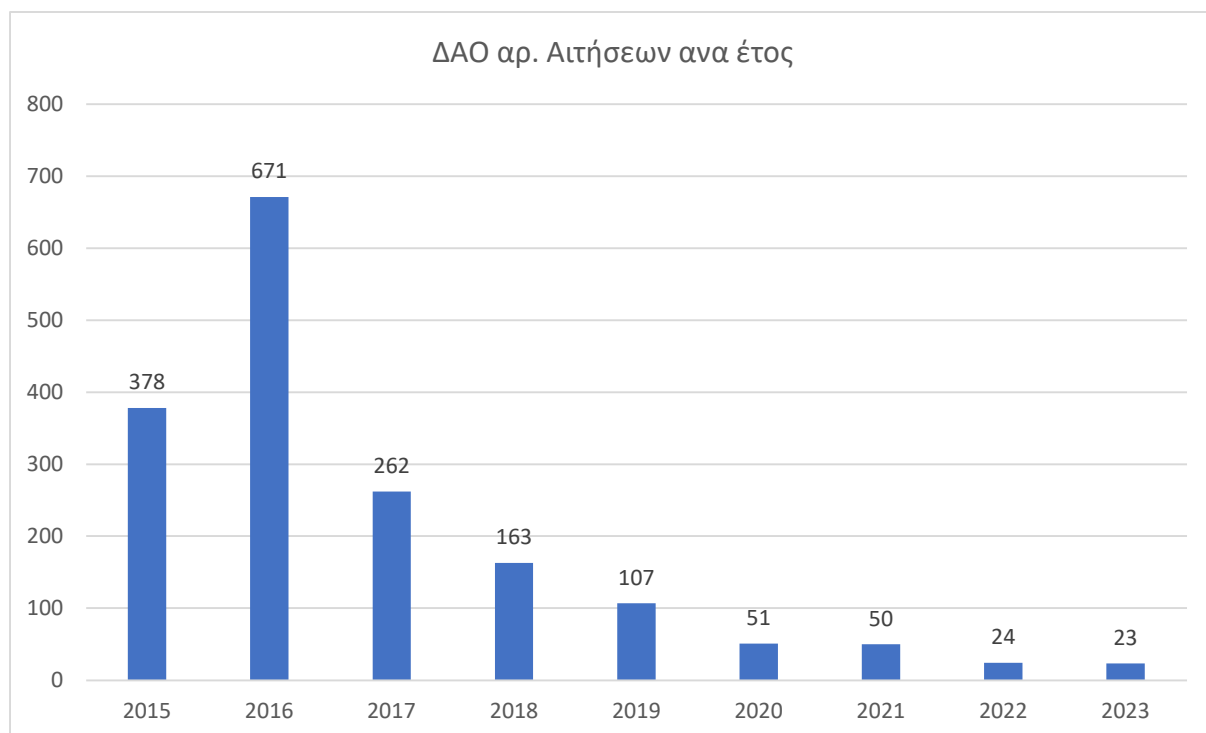
- Η Πάφος διαχρονικά αποτελεί την κύρια πηγή των αιτήσεων ΠΣΑ (60% επί του συνόλου), κυρίως λόγω της έντονης δραστηριοποίησης συγκεκριμένων γραφείων στην επαρχία, και της συνεπακόλουθης διάδοσης του σχεδίου στον πληθυσμό της επαρχίας.

IV) Αριθμός Αιτήσεων ΠΣΑ ανά Επαρχία για το 2023**Παρατηρήσεις / Σημειώσεις:**

- Η Πάφος απετέλεσε την κύρια πηγή των αιτήσεων ΠΣΑ για το έτος 2023 (60%), κυρίως λόγω της έντονης δραστηριοποίησης συγκεκριμένων γραφείων στην επαρχία, και της συνεπακόλουθης διάδοσης του σχεδίου στον πληθυσμό της επαρχίας.

Β) Πρόοδος Εφαρμογής των Διατάξεων του Νόμου Αναφορικά με τα Διατάγματα Απαλλαγής Οφειλών (ΔΑΟ)

Στις παραγράφους που ακολουθούν παρατίθενται στατιστικά στοιχεία και διαγραμματικές παρουσιάσεις σε σχέση με τα ΔΑΟ, ανά έτος, ανά στάδιο και ανά επαρχία.

Ι) Διαχρονική Πρόοδος Αιτήσεων Σχεδίου ΔΑΟ για την περίοδο 01/09/2015-31/12/2023

Παρατηρήσεις / Σημειώσεις:

- Μετά τα πρώτα 2 χρόνια εφαρμογής του σχεδίου, το σχέδιο παρουσιάζει υποτονική και πτωτική ροή η οποία κατά κύριο λόγο οφείλεται στον κορεσμό, ένεκα και των αυστηρών κριτηρίων επιλεξιμότητας. Για το λόγο αυτό, θεωρείται αναγκαία να γίνει μια συντονισμένη προσπάθεια για επαναδραστηριοποίηση του σχεδίου, μέσω χαλάρωσης των κριτηρίων επιλεξιμότητας ή/και προωθητικής/ενημερωτικής εκστρατείας.

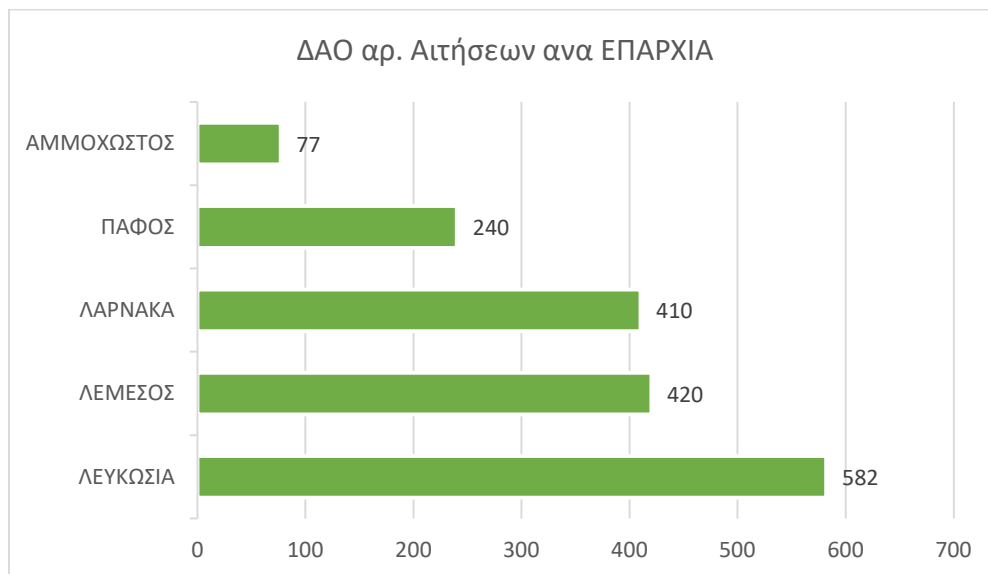
II) Αναφορές Αιτήσεων ΔΑΟ

ΣΤΑΔΙΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 01/09/2015-31/12/2023	ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2023
Παραληφθείσες Αιτήσεις ΔΑΟ	1.729	23
Εγκεκριμένες Αιτήσεις ΔΑΟ	983	22
Απορριφθείσες/Αποσυρθείσες Αιτήσεις ΔΑΟ	734	7
Αιτήσεις ΔΑΟ Υπό Εξέταση	12	9

Παρατηρήσεις / Σημειώσεις:

- Καυστέρηση στην εξέταση των αιτήσεων οφείλεται κατά κύριο λόγο σε αιτήσεις με ελλιπείς στοιχεία για τις οποίες οι χρεώστες/αιτητές ειδοποιούνται από το ΤΑ για προσκόμιση επιπρόσθετων στοιχείων.
- Οι απορριφθείσες αιτήσεις αφορούν σε αιτήσεις που υποβάλλονται από τους αιτητές, χωρίς να τηρούνται τα κριτήρια επιλεξιμότητας.
- Η κατηγορία Εγκεκριμένες Αιτήσεις ΔΑΟ για το έτος 2023, περιλαμβάνει όλες τις αιτήσεις (του 2023 αλλά και προηγούμενων ετών) για τις οποίες είχε εκδοθεί ΔΑΟ κατά την διάρκεια του 2023. Να σημειωθεί ότι από τις 23 αιτήσεις που υποβλήθηκαν αποκλειστικά εντός του έτους αναφοράς (2023), οι 14 είχαν εξεταστεί και εγκριθεί από το ΤΑ εκ των οποίων οι 7 είχαν ακολούθως εγκριθεί από το Δικαστήριο για έκδοση ΔΑΟ.

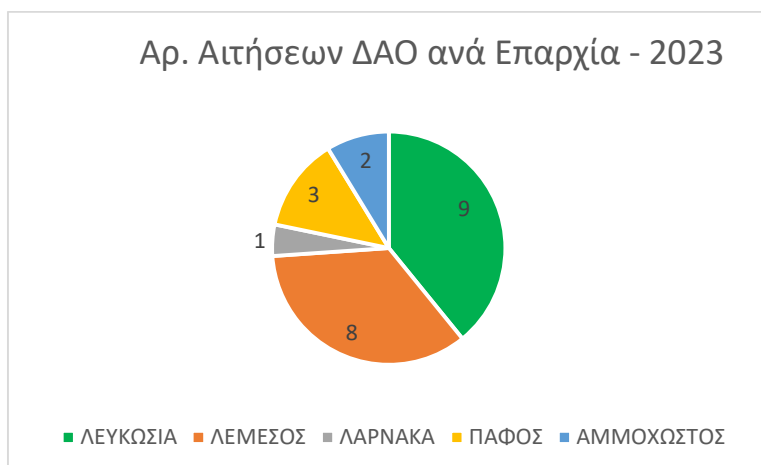
III) Συνολικός Αριθμός Αιτήσεων ΔΑΟ ανά Επαρχία για την περίοδο 01/09/2015-31/12/2023

Παρατηρήσεις / Σημειώσεις:

- Για τα ΔΑΟ υπάρχει σχετικά μια πιο ισορροπημένη, σε σχέση με τα ΠΣΑ, ροή αιτήσεων από όλες τις επαρχίες και οφείλεται στο ότι η αίτηση υποβάλλεται απευθείας από τον χρεώστη, χωρίς (απαραίτητα) την διαμεσολάβηση Συμβούλου Αφερεγγυότητας.

IV) Αριθμός Αιτήσεων ΔΑΟ ανά Επαρχία για το 2023

Παρατηρήσεις / Σημειώσεις:

- Η κατανομή των αιτήσεων παρουσιάζεται ανάλογη με τον πληθυσμό της κάθε επαρχίας.
- Η Λευκωσία και η Λεμεσός αποτέλεσαν την κύρια πηγή των αιτήσεων ΔΑΟ για το έτος 2023.

Γ) Ενδεικτικοί Δείκτες Επίδοσης/Απόδοσης ΠΣΑ και ΔΑΟ

Πιο κάτω ακολουθεί ενδεικτικός πίνακας με μετρήσεις επίδοσης και απόδοσης του Τομέα.

Δείκτες Επίδοσης και Απόδοσης Τομέα	2021	2022	2023
Δείκτης Επίδοσης 01	Σύνολο	Σύνολο	Σύνολο
Συνολική αξία επιτυχημένων υποθέσεων ΠΣΑ (σύνολο υποχρεώσεων χρεώστη για τον οποίο έχει επικυρωθεί ΠΣΑ)	€ 25,750,923.00	€ 32,164,726.00	€ 41,806,868.00
Συνολική αξία επιτυχημένων υποθέσεων ΔΑΟ * (σύνολο υποχρεώσεων του χρεώστη το οποίο απαλλάχθηκε με την έκδοση ΔΑΟ)	€ 1,411,177.00	€ 958,008.00	€ 412,527.00
Συνολική αξία μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων για φυσικά πρόσωπα (ΜΕΔ - ΦΠ)* (η ημερ. αξίας αναφέρεται στην 31/12 του προηγούμενου έτους, π.χ. για το 2021 καταγράφηκε η αξία των ΜΕΔ κατά την 31/12/2020)	€ 2,753,038,000.00	€ 1,553,712,000.00	€ 1,282,952,000.00
ΔΕ01 [[Συνολική αξία επιτυχημένων υποθέσεων ΠΣΑ&ΔΑΟ / ΜΕΔ -ΦΠ)* 100]]	0.99%	2.13%	3.29%
Δείκτης Επίδοσης 02	Σύνολο	Σύνολο	Σύνολο
Συνολική αξία επιτυχημένων αναδιάρθρωσεων εταιρειών (συντονισμένο ΠΣΑ)	€ 0.00	€ 0.00	€ 0.00
Συνολική αξία μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων για νομικά πρόσωπα (ΜΕΔ - ΝΠ)* (η ημερ. αξίας αναφέρεται στην 31/12 του προηγούμενου έτους, π.χ. για το 2021 καταγράφηκε η αξία των ΜΕΔ - ΝΠ κατά την 31/12/2020)	€ 2,383,380,000.00	€ 1,433,001,000.00	€ 1,026,617,000.00
ΔΕ02 [[Συνολική αξία επιτυχημένων υποθέσεων συντονισμένο ΠΣΑ / ΜΕΔ - ΝΠ)* 100]]	0.00%	0.00%	0.00%
Δείκτης Επίδοσης 03	Σύνολο	Σύνολο	Σύνολο
Συνολική αξία μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων (ΜΕΔ)* (η ημερ. αξίας αναφέρεται στην 31/12 του προηγούμενου έτους, π.χ. για το 2021 καταγράφηκε η συνολική αξία των ΜΕΔ κατά την 31/12/2020)	€ 5,136,418,000.00	€ 2,986,713,000.00	€ 2,309,569,000.00
ΔΕ03 [[Συνολική αξία επιτυχημένων υποθέσεων ΠΣΑ&ΔΑΟ&συντονισμένο ΠΣΑ / ΜΕΔ)* 100]]	0.53%	1.11%	1.83%
Δείκτης απόδοσης	Σύνολο	Σύνολο	Σύνολο
Συνολικός αριθμός διεκπεραίωσης υποθέσεων ΔΑΟ (εξέταση και είτε απόρριψη, είτε απόσυρση, είτε έκδοση διατάγματος)	24	13	16
Συνολικός αριθμός υποθέσεων ΔΑΟ	50	24	23
Συνολικός αριθμός διεκπεραίωσης υποθέσεων ΠΣΑ (εξέταση και είτε απόρριψη, είτε απόσυρση, είτε επικύρωση σχεδίου)	112	162	140
Συνολικός αριθμός υποθέσεων ΠΣΑ	195	170	199
Συνολικός αριθμός διεκπεραίωσης υποθέσεων ΔΑΟ & ΠΣΑ	136	175	156
Συνολικός αριθμός υποθέσεων ΔΑΟ & ΠΣΑ	245	194	222
ΔΑ01 [[Συνολικός αριθμός διεκπεραίωσης υποθέσεων ΔΑΟ & ΠΣΑ/Συνολικός αριθμός υποθέσεων ΔΑΟ & ΠΣΑ)*100]]	55.51%	90.21%	70.27%

*Πηγή: <https://www.centralbank.cy/en/licensing-supervision/banks/aggregate-cyprus-banking-sector-data>

Παρατηρήσεις / Σημειώσεις:

- Αναφορικά με το ΔΑΟ, επιτυχημένη υπόθεση θεωρείται η υπόθεση για την οποία έχει εκδοθεί Διάταγμα Απαλλαγής Οφειλών, ενώ για ΠΣΑ σε υπόθεση για την οποία είτε έχει εκδοθεί Διάταγμα Επικύρωσης Προσωπικού Σχεδίου Αποπληρωμής είτε έχει Επιβληθεί (έστω και αν στην συνέχεια παραμεριστεί).
- Λόγω των χρονοδιαγραμμάτων που εμπεριέχονται κατά την υλοποίηση των διαφόρων σταδίων των σχεδίων, οι κατηγορίες διεκπεραίωση υποθέσεων / αξία επιτυχημένων ΠΣΑ/ΔΑΟ, δύναται/ενδέχεται να περιέχουν υποθέσεις προηγούμενων ετών, οι οποίες διεκπεραιώθηκαν κατά το έτος αναφοράς.
- Καθώς ενδέχεται κάποια οικονομικά στοιχεία να μην κοινοποιούνται στο ΤΑ, η συνολική αξία επιτυχημένων υποθέσεων ΠΣΑ για το έτος 2023, υπολογίστηκε ενδεικτικά με την συνδρομή των ΣΑ, και η οποία θεωρήθηκε ορθή.
- Η συνολική αξία επιτυχημένων ΠΣΑ & ΔΑΟ για τα έτη 2021 & 2022 λήφθηκαν από προηγούμενα δημοσιευμένα στοιχεία, και τα οποία θεωρήθηκαν ορθά.

4. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ

Εισαγωγή

Το έτος 2023, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως χρονιά ορόσημο για το ΤΑ καθότι επήλθαν αρκετές οργανωτικές αλλαγές, με κύριο σκοπό να συμβάλουν στην προσπάθεια για αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό του ΤΑ. Η καταγραφή ωστόσο, των θεμάτων, των προβλημάτων και των προκλήσεων που προκύπταν καθ' όλη την διάρκεια του έτους, τόσο των εσωτερικών όσων και των εξωτερικών, η επίλυση των οποίων θα βελτιώσει την απόδοση και την παραγωγικότητα των σχεδίων και την εφαρμογή του νόμου γενικότερα, παραμένει μείζονος και βαρύνουσας σημασίας. Η καταγραφή αυτή, βοηθά ώστε να διερευνηθούν οι τρόποι και τα μέσα επίλυσης ή/και άμβλυνσής τους, αφενός για να μην παρεμποδίζεται η απρόσκοπτη λειτουργία του Τομέα και του Τμήματος γενικότερα, και αφετέρου για να προσαρμόζεται στα δεδομένα της οικονομίας.

Ζητήματα και Ενέργειες ΤΑ

Εξωτερικά

1. Νομοθεσία («Ο περί Αφερεγγυότητας Φυσικών Προσώπων (Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής και Διατάγματα Απαλλαγής Οφειλών) Νόμος του 2015 (Ν.65(1)/2015)»)

➤ Προκλήσεις:

- ο Διαφορετική ερμηνεία άρθρων από Πιστωτές / ΣΑ η οποία δημιουργεί διαφωνίες / προστριβές
- ο Στενά χρονοδιαγράμματα σε Πιστωτές / ΣΑ (ετοιμασίας σχεδίου αναδιάρθρωσης / επαλήθευσης / ενστάσεων / εκτιμήσεων)
- ο Βελτίωση, απλοποίηση και ενδεχόμενη χαλάρωση των κριτηρίων επιλεξιμότητας, βάσει των τρεχουσών οικονομικών συνθηκών
- ο Στατικά σχέδια / μηχανισμοί

➤ Ενέργειες ΤΑ:

- ο Καταγραφή των άρθρων που χρήζουν αναθεώρησης/διευκρίνισης
- ο Λήψη των απαραίτητων εγκρίσεων με σκοπό την διενέργεια διαγωνισμού με συνοπτική διαδικασία, με αντικείμενο την αγορά νομικών υπηρεσιών για αναθεώρηση των νομοθεσιών του ΤΑ και ανασχεδιασμό αιτήσεων και εντύπων.
- ο Καταγραφή της ανάγκης για δυναμική αξιολόγηση των συνθηκών οικονομίας και εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων μηχανισμών/σχεδίων ή/και δημιουργία νέων, αναλόγως των αναγκών, όπως αυτές μεταβάλλονται στο δυναμικό οικονομικό περιβάλλον.

2. Προώθηση σχεδίων Τομέα

➤ Προκλήσεις:

- ο Ο ρόλος του Τμήματος αλλά και τα διαθέσιμα εργαλεία/σχέδια τα οποία ο πολίτης μπορεί να αξιοποιήσει για την προστασία του ιδίου ως χρεώστη δεν είναι επαρκώς γνωστά στο κοινό.
- ο Τα σχέδια δεν είχαν συμπεριληφθεί σε προωθητικές ενέργειες/εκστρατείες

➤ Ενέργειες ΤΑ:

- ο Δημιουργία Μονάδας Ανάπτυξης και Επικοινωνίας
- ο Λήψη έγκρισης από το Υπουργικό Συμβούλιο (ημερ. 07/12/2023), σχετικά με την Πολιτική Επικοινωνίας του ΤΑ
- ο Επικοινωνία με το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών για διευθέτηση της συνδρομής του στην διενέργεια ενημερωτικής εκστρατείας. Η εκστρατεία οποία αναμένεται να ξεκινήσει εντός του 1^{ου} εξαμήνου του 2024, και σε πρώτο στάδιο θα αφορά τα σχέδια του Τομέα.

3. Σχέσεις Εμπλεκομένων Φορέων (ΤΑ / Πιστωτές / ΣΑ / Δικαστήρια)

➤ Προκλήσεις:

- ο Βελτίωση συνεργασίας μεταξύ Πιστωτών / ΣΑ
- ο Ποιοτική βελτίωση αιτήσεων ΣΑ στο ΤΑ
- ο Ενδυνάμωση των Δικαστηρίων σε θέματα αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και απαλλαγής από χρέη

➤ Ενέργειες ΤΑ:

- ο Καταγραφή των άρθρων τα οποία δημιουργούν/προκαλούν διαφωνίες, εντάσεις και προστριβές μεταξύ των ΣΑ/Πιστωτών, και τα οποία κοινοποιούνται στον Τομέα, όπως και ετοιμασία προτάσεων για εισαγωγή μηχανισμών «υποχρεωτικής» συνεργασίας οι οποίες θα αξιολογηθούν για ενσωμάτωση στην οικεία νομοθεσία κατά την αναθεώρηση του πλαισίου.
- ο Διενέργεια συνάντησης με ΣΑ για εντοπισμό των συχνότερων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν
- ο Καταγραφή της ανάγκης για πραγματοποίηση συναντήσεων και με Πιστωτές
- ο Καταγραφή της ανάγκης υποβολής προτάσεων προς το Συμβούλιο Σχολής Δικαστών, σχετικά με την κατάρτιση των Δικαστηρίων σε θέματα αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και απαλλαγής από χρέη.
- ο Ενθάρρυνση προς την ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων από ΣΑ και κοινό, η οποία θα βελτιώσει την ποιότητα και την διαχείριση των αιτημάτων

Εσωτερικά➤ Προκλήσεις:

- ο Βελτίωση του τρόπου καταγραφής των υποθέσεων για βελτίωση αποδοτικότητας Τομέα αλλά και την εξαγωγή στατιστικών/συμπερασμάτων (συμπεριλαμβανομένου ποσών σε ευρώ)
- ο Αυτοματοποίηση ηλεκτρονικής παραλαβής και υποβολής φακέλων και διαχείρισης αιτήσεων
- ο Αναθεώρηση Λογικών Εξόδων Διαβίωσης (ΛΕΔ)

➤ Ενέργειες ΤΑ:

- ο Καταγραφή της υφιστάμενης ροής εργασιών και δημιουργίας νέας, περιορίζοντας τις επαναλαμβανόμενες καταχωρίσεις σε διαφορετικά συστήματα
- ο Διερεύνηση μέσω του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής, για την δυνατότητα ανάπτυξης των υφιστάμενων συστημάτων καταχωρίσεις δεδομένων
- ο Ανάθεση σε λειτουργούς του Τομέα την αναθεώρηση της ροής των εργασιών στα συστήματα καταχωρίσεις δεδομένων
- ο Καταγραφή της ανάγκης για αναθεώρηση των ΛΕΔ, όπως και της πιθανότητας εισαγωγής/ετοιμασίας κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τον υπολογισμό τους

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο κυριότερος στόχος του Τομέα είναι να συνεχίσει να συμβάλλει καταλυτικά στην επίλυση των οικονομικών δυσκολιών που αντιμετωπίζουν πολίτες, ώστε να επιτευχθεί η μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, η προστασία της κύρια κατοικίας, η διατήρηση της απασχόλησης, η ενθάρρυνση της οικονομικής δραστηριότητας και η διατήρηση της κοινωνικής συνοχής.

Η επιτυχής εφαρμογή του Πλαισίου Αφερεγγυότητας δεν περιορίζεται μόνο στη λειτουργικότητα και εξειδίκευση του ΤΑ αλλά επεκτείνεται και σε άλλες υπηρεσίες του Δημόσιου Τομέα, ως και στην οργάνωση και συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων φορέων (Αδειοδοτημένων Πιστωτικών Ιδρυμάτων, Εταιρειών Εξαγοράς Πιστώσεων, Δικηγορικών Γραφείων, Ασφαλιστικών Εταιρειών, των ΣΑ αλλά και των Δικαστηρίων) οι οποίοι διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην αποτελεσματική υλοποίηση των σχεδίων και του Πλαισίου Αφερεγγυότητας γενικότερα.

Στόχος την νέα χρονιά, είναι η αξιοποίηση της συγκυρίας για αναθεώρηση του Πλαισίου Αφερεγγυότητας, μέσα από την οποία μπορεί να επιτευχθεί η μείωση ή/και εξάλειψη οποιωνδήποτε στρεβλώσεων που εμποδίζουν την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου, η βελτίωση των σχεδίων, η υιοθέτηση νέων σχεδίων ρύθμισης/αναδιάρθρωσης οφειλών, αλλά και η διασφάλιση της ομαλής συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών.

Πέραν τούτου, επιβάλλεται να αξιοποιηθεί η προωθητική εκστρατεία του Τμήματος, μέσα από την οποία ο Τομέας αναμένει στην αναζωογόνηση του ενδιαφέροντος των πολιτών αλλά και την ενεργότερη και πιο ευρεία χρήση των εργαλείων/σχεδίων και εμπλοκή των ΣΑ, καθώς αποτελούν εργαλεία τα οποία μπορούν να αναστείλουν την εκποίηση (ΠΣΑ), να προσφέρουν λύσεις και δεύτερη ευκαιρία σε αφερέγγυους χρεώστες (ΠΣΑ και ΔΑΟ).

Ταυτόχρονα, με την εσωτερική οργάνωση και αναδιοργάνωση, ο Τομέας στοχεύει στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που δύναται να προκύψουν στο δυναμικό αυτό περιβάλλον, όπως αυτό διαμορφώνεται εξαιτίας των προαναφερθέντων άλλα και του συνεχιζόμενου οικονομικού αντίκτυπου ένεκα των γεωγραφικών και γεωπολιτικών εξελίξεων σε Ουκρανία και Ισραήλ.

Ένα εύρυθμο και αποτελεσματικό Πλαίσιο Αφερεγγυότητας στην ολότητά του, αποτελεί ουσιώδες στοιχείο για ένα θετικό επιχειρηματικό περιβάλλον, καθώς προάγει το εμπόριο και τις επενδύσεις, συμβάλλει στη δημιουργία και στη διατήρηση θέσεων εργασίας μειώνοντας τα ποσοστά της ανεργίας και των ΜΕΔ, διασφαλίζοντας την σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος και της οικονομίας γενικότερα.